



# CELDÖMÖKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Celdömök, gróf Széchenyi-utca 12.  
Telefon: 55. Csekkszám 17.258.

Felolvas szerkesztő:  
**NAGY IMRE**

Előfizetési árak:  
1 évre 6, 1/2 évre 3, 3/4 évre 150 P.  
Megjelenik minden szombaton.

## Nemzeti javaslat!

Minden magyar ember tudja, hogy a budapesti magyar rádióállomás mindnapon állandó, tehát soha nem változó műsorszámként 23 óráig. Idegen nyelven közlő híreket! A következő sorrendben: 1. német, 2. olasz, 3. angol, 4. francia, 5. finn...

Az életben minden sorrend meg kell, hogy legyen és meg is van az oka, lényege! Amint-hogy látjuk ebben a sorrendben is, hogy a legelső helyen áll, — nagyon helyesen és teljesen természetesen — a német nyelv, a mindjárt utána, másodikként sorra-kozik az olasz nyelv! A tengely-hatalmak két vezérnemzetének a nyelve áll tehát az előtérben. Az azonban már nem észertt sorrend, hogy a finn nyelv csak az angol és a francia nyelv után, utolsóként szerénykedik!

Az angolok és franciák ellenségeink voltak a múlt háborúban majd öt évtizeden át, s ennek politikai következményeként a trianoni szegénységkét parancsol-tak nekünk s ebből a halálos léte-ző felkoncolásunkból a legkérdetlenebb és legembertelenebb következtetéssel, 22 hosszú éven át egyetlen göröngnyit sem engedtek és enyhítettek! Egyetlen legvéresebb panasznak, leg-jögsőbb kereszényit kérésünk sem talált megértő szívre és lélekre! Az angolzász uralommal ma is — élet-halálra menő — hadállapothoz állunk!

Ezzel szemben, szöveg ellen-tében, mostani, soha nem látott gloriázian óriási világtörténelmi véres mérkőzésünkben, a finnek meghalgaan ragaszkodó, forrón szeretők, fellomulhatatlanul hős falstávereink! Egyben mindha-lálgi hűséges fegyveres frigyse-ink és szent szövetségeseink!

A legmelyebb történelmerköl-csi megfontolással, mindzerekek a legpályosabb, pörlycsapászóer-veinket alapján azt hiszem, hogy megdöntöthetetlenül helyesen, nagy nemzeti közlésséget teljes-íttek, amikor mély tisztelettel javasolom az illetékeseknek, hogy magyar rádiónk fenti, nem méltányos műsorrendjét méltóza-ssanak sürögősen megváltoztatni és pedig a következőképpen:

1. német, 2. olasz, 3. finn, 4. francia és 5. angol sorrend lép-jen életbe!

A német, olasz, japán, finn győzelemért!

A magyar győzelemért!

Magyarország feltámaszásáért!  
Máté-Török Gyula ny. ezredes

## A német és olasz rendszer közti különbség

A fasiszta Olaszország a maga szociális berendezését a szakmai elv alapján rendezte, míg a nemzetiszocializmus szociálpolitikai súlypontja az üzemi közösségen nyugszik. Az olasz rendszer, a korporációk rendszere a szociális és gazdasági érdekeket egy rendszerbe foglalja a nemzetiszocializmussal ellentétben, amely a szociális érdekeket elválasztja a gazdasági érdekektől és a kettőt két külön szervezettel irányítja. Ezt legjobban világítja meg az, hogy a Német Munka Arcvonal szociális szervezete az államal-kotól párton belül kap helyet, míg a gazdasági szervezetét csak a párton kívül folyik le.

Ez a két különböző alap azután különböző megoldást utakat és lehetőségeket vont maga után. Olaszországban az alkotó munkásság a közös gazdasági érdekek és azonos szociális helyzet szerint szindikátusokba, szövetségekbe, konföderációkba tömörült. A szövetségek rendeletekkel szabályozták tagjain életét, míg egymás között szerződéseket köt-tek. A gazdasági rendszerben nem történhetik semmi, ami nem az egyes szövetségek kezdemé-nyezésére vagy jóváhagyásával történik, esetleg a szövetségek közötti szerződések határozzák meg a történések vonalát.

Ezzel szemben a nemzetiszocialista rendszer az alkotókat a munkahelyeken belül tömörít egyvába és így az üzem alkotói egy felolvaségteljes közösséget képeznek. A nemzetiszocializmus üzemi közösségi elve ezen az alapon állva például nem ismeri el az üzemen túlnyomó, az üzem keretelt átépítő olyan szociális érdekek kapcsolatos szükségességét, amelyek például az azonos fog-lalkozási ágak szociális érdekeit foglalják össze. Ez azáltal válik lehetőségesé, hogy a korporációs rendszerrel ellentétben a német szociális rendszer nincs gyártás-irányító, tehát gazdasági jellegű feladatokat megbízva.

Az eddigiekből következik az-után az, hogy míg az olasz kor-poratív rendszer a nemzet alkotó erejének egybefogását jeleníti, addig a német üzemi közösségi rendszer a sokszor gazdasági ér-dekektől eljuttató nép lelki érték-tényezőit akarja mozgósítani.

Mindebből látható, hogy milyen alapvető különbségek vannak a két, végeredményben rokon szo-

ciális rendszer között. A két rendszer teljesen más szociális és politikai adottságok között született meg, így minden össze-hasonlítási és értékmérési kísérlet hibával és fölösleges mindad-dig, amíg a két rendszer szüle-tésének és keletkezésének elő-feltételei annyira mások.

Külön utakon halad a két ren-dszer, de mindkettőnek ugyanez a célja, ez a két rendszer legon-tosabb lényege, amit a vizsgálá-toknál nem szabad sohasem szem elől téveszteni. Mind a korpora-ció, mind pedig a nemzetiszocia-lista rendszert lényeges megnyí-ltközési formában és tartalma-ban ismernék félre, de mindket-tőt ugyanazon a materiális síkon akarjuk szemlélteni. A fasiszmus a korporatív államot létesítette, hogy benne és vele az olasz nemzet politikai hatalmát a leg-tökéletesebben megvalósíthassa, a nemzetiszocializmus pedig az üzemi közösségi elvet tartja a nemzeti élet leglényegesebb al-pjának. A korporatív állam szoci-ális céljainak eléréséhez polgári gazdasági érdekeinek rendezésén keresztül törekszik, míg a nemzetiszocializmus a gazdasági egyensúlyt és polgárainak anyagi jólétét a szociális rendezettség eredményétől reméli.

Ugyanez a cél, csak az utak

mások aszerint, amint a két nép adottságának, fajt tulajdonságá-nak inkább megfelelnek. Az a kettéle alap, amelyről a két nem-zeti állam gazdasági szervezete a körbe öli fel elindult, lehet-letlenné teszi azt, hogy a két ren-dszer között párhuzamot vonjunk. Nem lehet azt állítani, hogy a nemzetiszocialista rendszer szer-vezete és eszmel felépítése jobb, de azt sem, hogy a fasiszmus szoci-ális elgondolással lennének jobb-ak.

Mind a kettő jó, mind a kettő a legjobb, de csak a maga köré-ben. Teljes egészében sem a nemzetiszocialista rendszert, sem a fasiszta rendszert más nép éle-tébe még szociális vonalon sem lehetne átültetni, mert minden népnek más életkörülményei, jel-legzetességei vannak, más a nép-lék: a rendszer eszmel átvétele mindenütt lehetséges, de gyak-orlatilag akár a német, akár az olasz szociális rendszer gyako-rlatlag szolgai módon lemásolni egyetlen nép sem lenne képes megtenni, ha pedig megtenné: vizsás és felesleges eredmények származnának belőle.

Minden állam szociális problé-máiranyítónak mind a két ren-dszer gyakorlatilag és elméletileg egyardnt kell ismerni, de ezen ismeretek birtokában azután a két rendszert saját népi adotti-sági szempontjából kell átviz-gálni és e szerint, mint döntő szempont szerint kell a sajátos nemzeti szociálpolitikát felépíteni.

(A. L.)

## Öt világrész magyarsága

Az amerikai magyarok hűségesek hazájuk iránt

Érdekes vendége érkezett a Magyarok Világszövetségének. Több mint öt évtizedet tartózkodás után meglátogatt bennünket P. Kiss Szaléz ferences atya, aki az amerikai magyarok üdvözlését hozta.

A ferences atya néhány héttel ezelőtt még Amerikában volt és így a legmeghibátalabb híreket hozta az amerikai magyarokról. Elmondotta, hogy a kinnlé-vő magyarok túlnyomó többségben lelkes szerettellet és hűség-gel viseltettek szülőhazájuk iránt. Megünnepelekk a Szent István jubileum évét, a boldogsgától könyveztek, amikor visszatértek az elszakított országrészek, je-lentős gesztusokat gyűjtöttek a „Magyar a magyarért” mozgalom számára.

P. Kiss Szaléz, 9 magyar tár-sával, 800 némettel, 125 olaszal, 6 bolgár és 4 román állampol-gárral érkezett baba az Egyesült Államokból és mielőtt visszatért volna, ellátogattott Bethebenbe, valamint New-Brunswickba, ahol különböző három évig, mint plé-bános működött. Kiss Szaléz atya kitünő újságíró, a Magyarok Vasárnapja című katolikus lap egyik szerkesztője, amelyet úgy az első, mint a második generá-ció számára, tehát magyarul és angolul szerkesztenek. Állandó napirenden tartották a magyar kérdéseket és még a mostani válságos időkben is szembehe-lyezkedtek az ellenséges propa-gandával és bátran kiálttak a magyar igazság mellett.

Ára 12 fillér.

A bukaresti magyarok

A Nagymagyarország írja: Bukarest valamikor a legnagyobb magyar város volt...

Há már a statisztikáról beszélünk talán megemlítjük azt is...

Bukarestben minden magyar megfordult a Magyar Népközösség központi irodájában...

Az Irodában járt újságíróknak elmondották, hogy bár a romániai magyarság lélekszáma alacsony...

Az Angolcsena-utóban van a Magyar Népközösség szervezeti irodája...

mátus lelkes, előnk vezetésével... Bukarestben még ma is mintegy 6000 rom. kat. vallású magyar él...

A református elemi iskolában - Bukarest egyetlen magyar tanítéletében - több szépen sikerült magyar ünneppé rendeztek...

Nagyon szépen dolgozik a Református Nőszövetség, a lelkes felesége...

Emléremlékműnk működik a Református Lányosztóvetség is...

A református egyház tartja fenn az egyetlen magyar diákkórházat...

A magyar evangélikusok lelkesze, Rapp Károly, agilis fiatal ember és minden vasárnap magyarul prédikál híveinknek...

harmadik csoportjával. Legtöbbjük házat, földet hagyott ott...

A Dunába zuhant repülőgépeivel Károlyi Gyula gróf

Ísmét súlyos csapás érte a Kormányszót Urat és családját. Ifjabb gróf Károlyi Gyula, Kormányszót Urunk veje...

Amit a Somlóhegy tanít A kiadott vulkán

A kerületi járás teljesen sík nyugati terején emelkedik ez a csodálatosan szép bazaltkúp...

A szőlő kiszáradt és naggyazdái

Itt egy 30-40 holdas gazdaság már ritkaságszámba megy... A kiszáradt szőlőtérlet 875 ka. hold területű...

Néhai Pórkoláb István írta, a somló hajdani nagy szerelme írásaiban a következőket említi...

A vár rövid története

A Dobai oldalán áll a vízbarvert várron, melynek falainak mérete mutatja, milyen is volt valamikor az építkezés...

Somló költészete

Nagy költőink, íróink közül sokan szerelmesei lettek a Somlónak...

A kétféle szüret

Talaj szempontjából legjobb a hazai, mert ez sok melegtől kőt meg, a szőlőnek pedig a meleg rendkívül fontos...

A szüretet már október elején

kezdi a kiszáradt, mivel ilyenkorra már elfogy a borok másrészt meg félik az esetleges esőköt a mennyiséget...

A somló szőlőfajták

Régein itt is virág termett sokféle direktorként fajtja, ma azonban helyüköt jobbnál-jobb oltványoszlók foglalták el...

Készült Ferenc

— Kévtelen példa. Ország-szerű folyik a gyűjtés határonkénti területi segítségével Gyűben. Minden jó magyar földe helyből módon kivezített ebből a gyűjtelestől...

— Kévtelen példa. Ország-szerű folyik a gyűjtés határonkénti területi segítségével Gyűben. Minden jó magyar földe helyből módon kivezített ebből a gyűjtelestől...

Aranyigazságok
Kodály Zoltán írásaiból

Még nagyobb műveltségű kö-
reinkben is gyakran kitosán ki-
tűnközök a zenei tájékozatlanság.

A rossz ízlés rohamosan terjed.
Ez a művészeten nem olyan ár-
tatlan dolog, mint teszem az ö-
t-földökésben. Aki ízlés nélküli
ruházodik, testi épességét nem
veszélyezteti. De a művészetben

Híres zenész nemzet vagyunk
a világ előtt. Több mint száz éve
emlegetik a magyar zenét minde-
lenté. Néhál hajlandók azt hinni,

Ha a nemzeti klasszicizmus
annyi, mint egy nemzet lelkét
tökéletes formában kifejezi; ak-

A néphagyomány nem töltötte
be rendelését azzal, hogy a nép
zenéjét ellátta. Közé van még

A cigány, a legjava is: félmű-
vész, akkor van igazán elemében,
mikor félművészetét játsszik.

IRODALOM

Egy hősi halotthoz.

Írta: Urbán Ernő.

Pohr József, Erőlté elcsesz
záslós barátom emlékének.

Husod a földdel egybe keveredve
bőlcse tesz majd rólad búzacsomok
a balladák szövegét halálod társaság.

Szemed kékjeit szírák meg a földsz,
szíved, mint pipacs vet lángot a fájón.

S emlegetni majd: — Vig volt, fiatal volt,
a vast földért omlott ki a vére.

Urbán Ernő: Enek a Dunakorzión
(Versék. Budapest, 1942.)

A költő neve irodalmi berkekben
már eléggé ismeretes. Az előbbi
években sűrűn jelentek meg versei,

Urbán Ernő Sárvártól indult el a
feltevése átton. Versköltete cím-
nűn azt gondolhatánk, hogy talán
egy a vidéki elcseszadi költő szóliát

A Protán Legenda ciklus a múlt-
ról szól, halottról, akik a nép
száján örökké élők maradnak.

Initiálé (1936-41) főcím alatt
szerepel a sorozata háik és finom
hangelvélvise az eltűnt pillanatok

Külön kis egységek csatlakozik
a Bölögösszony Boondja szines,
de tellt érők rájával. Belejeztél

Ceoldömölki és Sárvártól sok
embernek van prémis teli bundája,

melyet a honvédség téllra-akció
céljára fog foajlítani.

Napközi Otthon záróvázis-
gája Sömjénmihályán

Augusztus 30 án zárult be a vizs-
gával Sömjénmihályán a nyári Nap-
közi Otthon, ahol 50 gyermek szel-

A vizsgán több száz érdeklődő
jelenl meg, kitnek sorában ott lát-
tuk Berkes János körjegyző vezeté-

Az igazán több száz érdeklődő
jelenl meg, kitnek sorában ott lát-
tuk Berkes János körjegyző vezeté-

Szülők és tanulók figyelmébe!

Az új tanévre szülőkées összes
polgári elemi iskolai füzetek

valamint mindennemű
tankönyvek és iskola cikkek

beszeresethők Ceoldömölkön a
Turul-nyomda könyv- és papirkereskedésben

Sárvárótt pedig
Tóth Károly könyv- és papirkereskedésben

Hírek a bolsevik zsidó frontról...

A német sajtó közli a romániai
népszámlálás legújabb adatait, mely
szerint a zsidók száma télmillióval

Amsterdam jelentések szerint
Angliában parlamenti vita volt a
palesztinai zsidó hadseregéről. Ebb-

Jó lenne tudni, hogy a sok
zsidó, akinek nincs iparigazolványa,
miért utazik oly gyakran gyorsvonalon

Ersekújvár polgármestere akcióit
indította az iránt, hogy a betváros-
ban és fő úrvonalakon a keresztény

Párkány utcáit a zsidó munka-
szolgálatosok tisztogatják.

A Ceoldömölki és sárvári zsidók
kamrában nagy mennyiségű téli
tűzél van felhalmozva.

Churchill Sztálinnak angol rószák
vitt ajándékba. Sztálin a rószák
nézetét nem fogadta el, azt mondta,

mek-szereplők. A vizsga végén
megbízó jelenet volt az iskolában
nemcsak gyermekek ballagása és bá-

Erután Bertalan Ella Mesterházy
Sándorral együtt muokaközösségi ve-
zetőnek közölte meg gyermek a

Mesterházy Sándorral munkaközös-
ségi vezető a zsidók nevében kö-
szönö meg Németh Erzsébet vezetők

Erután Bertalan János körjegyző a
váltmeggel Nép- és Csaldávdalmi
bizottság elválti ádvizetelt tolmá-

A sömjénmihályai munkaközös-
ség ezúton mond köszönetet Vár-
meggye Nép- és Csaldávdalmi

A harcúton kérdő hós honvédek
telérua-gyjítése Tokocson és Sömjén-
mihályán serényen folyik a mi

Közönetnyilvánítás.

Mindazon jó rokonnak, ismerős-
öknek, jóbarátoknak, Varsas Egye-
sültségnek, Evang. Hívás Egyen-
ségének, Izsvele Egyesületnek,

PETHŐ ENDRE

temelésén megjelentek, sírárs vés-
gét vagy koszorút helyeztek és rit-
kábbak fájdalmonkon nyulhat gy-

Ceoldömölki, 1942 szeptember 2.
Pethő Imre és családja.

Sömjenmihályfa népe a sebesült honvédekért

Megdobbanak a magyar szívek és a Sombathelyen fekvő sebesült hős honvédek részére mindenki ad...

Penteken reggel Berkes János körjegyző vezetésével Sömjenmihályfalán...

Nem maradtak el Erdélyi József köztársasági és Kovács Endre katonatiszt...

Bár minden magyar falu is város volna...

Névtelen hős.

HIREK

Eljegyzés. Kémén József máv. állományi kapitányjéval...

Emlékező. Magyar Ferenc máv. ügyszolg. ezredes szombaton...

Változás a cselekményi Rendbiztosban. Kelemen Kirizomton...

Edzőképzés. A m. kir. honvédelmi miniszter dr. Puskás János...

Ósdi háncsárnya. Nagyboldogasszony napján...

Szögölökön átélhetetlen. Tompa Zoltán cselekményi vez. segéd...

NEMZETI MOZGÓ

SZUTS MARA HÁZASSÁGA szeptember 5-én, szombaton délután...

A VÉGTELEN ŪT szeptember 8-án, Kis Boldog Asszony napján...

KÖZBELÉP A FELESÉGEM szeptember 9-án, szerdán délután...

SÁRGA RÓZSA szeptember 10-én, csütörtökön délután...

Rendezesre! A Máv. igazgatósága Galamb Ferenc...

Vessél kihezetés. A Máv. igazgatósága Csatorás József...

HONZS szervező osztály Jánosbárá. A HONZS cselekményi csoportjának...

Köszönet. A Jánosbárái Állítási Klub f. 13-án, vasárnap...

A téli segítségkérés gyűlése Sárosvotát is lezárta...

A sárosvoti vegyeskar szeptember 13-án kirándulást...

A sárosvoti leventeegyesület, hogy tagjainak zenei nevelését...

Öröklés. Egy Koszák Ferenc karácsony esteben...

Hősi halált halt repülő századosvezető...

Előzetes hírek. A helybeli m. polg. iskolában szeptember hó 7-én...

Az elmúlt vasárnap délután kedves önépítők keretében tartotta záróvizsgáját...

Napközi Otthon záróképzése. A múlt vasárnap tartották az alsótagi...

Ökölvívóverseny. Zsray Elemér cselekményi községi tisztviselő...

Előző egy jókoraiban lévő létszám...

Iskolai beiratások. A cselekményi evangélikus iskola beiratkozott...

Előző hős halottunk temetése. Pető Endre gépvezető honvéd...

Előző hős halottunk temetése. Pető Endre gépvezető honvéd...

Előző hős halottunk temetése. Pető Endre gépvezető honvéd...

Előző hős halottunk temetése. Pető Endre gépvezető honvéd...

Előzetes hírek. A helybeli m. polg. iskolában szeptember hó 7-én...

Előzetes hírek. A helybeli m. polg. iskolában szeptember hó 7-én...

Előzetes hírek. A helybeli m. polg. iskolában szeptember hó 7-én...

Megjelent az új mezőgazdasági árak...

Előzetes hírek. A helybeli m. polg. iskolában szeptember hó 7-én...

Szükség szerencsétlenség. Taboly Ferenc 21 éves alsótagi...

Tíz Tokorcsa-díjjel jutalmazták Augustus 26-án Tokorcsa-díjjal...

Cselekményi Hírlap. A Turali Szervezet Közzétételűje B. B. T. Feltalálta: Turali Károly. Lapkiadó: Kertész István. Cselekményi.